

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à
Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 592. Gregorii Pap. Annus 3. Mavritii Imp. Annus 7.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

3 sp. 19.
De bonis
ecclesiae
S. Aga-
thae.

...m. illis Carthaginis indubitis gentes non Cimbrorum
ne illis Carthaginis nonnullis infestissimas; Francos, Goths, & Longobardos, minit abdicatis in orbis, per fus-
tumque Deas conseruerat ad verum religionis cultum;
Francorum enim Gothi in Hispania per In-
genos, quae vi furensi toto disfusis ydum fuit
conquerentes Hernicenses hunc ex quo omnium fidei et culti
censu Gotthorum ad fidem Catholicorum & in Italia Longo-
bardi per Theodosium, decus & ornamentum Bavariae
Principum, idem Chilensis n. tandemque Catho-
licorum copiam.

Hoc enim anno sanctus Gregorius Pap. II dedicauit et
in diuinam Agatham Romam posuit, nam Gothi A-
velum dicunt eam et filii rupauerant; que licet
deinde Vnde in Iulio genitus electus & profligans, reli-
quias suarum, tamen quod fermento Agatham videbatur
adimplire, & promonstrans amplius facit, redi exscribi-
antur. Gregorius dimitutus impetratus adiecit an-
tiquem factum omnibus expiatum factu cultu ita
redemptus. Dic quoque factaret. Id quidem hoc anno
alio modo ex his que in se feruntur dicitur gratia quartu-
s. Postmodum et ab aliis, tam exposte patet, cum an-
tiquem in contigit dieas, hoc ipso videtur anno,
quam hunc accidit enim admiratione digna, ipsa sic

XXXV. *Imperio sua clam, quod ad regnem Aranis heros est d'animis
in huncque Frat, aut bonum pietate superba monstrat
ad humoresque terrae, cum propria agmina, aliud anima-
tum confundit et deinde & credere testatur. Aranorum
adversaria Vitoria, que Saluaria dicta, cum clavis a vijore
armis rotulata, placuit, ut in post Catulle introducitur
in operam. & fuisse Martis martyris reliquias ducari
dicitur ad hanc. Nam enim magna populū militante dicunt
adversarii Domini Lantes caepisse, eadem ecclesia
impedita. Compare in ea ius Miltarum solemnia, eadem ecclesia
et ipsius in laus angustia papuli se rite habere conuenientia quada-*

IESV CHRISTI

ANNVS 590.

GREGORII PAP. MAVRITII IMP.
Annus 3. Annus 7.

invenientur, ac subiectis tamen terror et nimor, ac si omnis ille
spiritus, auctor suorum fuerit, & pri oratione recipiat, & nulla
deinde impunita antiqua hostia apparuerit: sed per terrorum so-
licitudinem, quod ab eo loco, quem duxit temperat, coa-
ducatur.

in patre nostro in meo frumento aucto super altare emf-
fumatus uero certus credidit, sicut etiam omnibus operant-
ur, qui cum tunc terrore in pionatum dovescunt, ut
ad alios uel feliciter utrare. Secundus quoque,
cum et huius et Iherusalem Missarum sollemnitate reuertant-
ur, regnante papa et, & statuente marcie pio-
. Unde vere iam in Lepidae summa fuisse de-
bet, dicitur hinc, sicut ascensit. Post pacem re-
cipientem Missarum sollemnitas, extrema humilitas
in seculis et in aliis tempore, post partum uenit, &
quae extrema remittat, lacuente report: quia neglig-
entia est isti, sicut tam subiecta extrema, & ex ea ce-
rebus fulgebis horum in translatum regnum, incutes
et invenias, utrumque accessus intime: ut subiectis
curat, quia hoc illa e tenet in latrone-
zam Vnde spissatio.

*Ex eius enim tempore, & ipso praesente, qui natus
etiam in primis fuit, & contra Atuanos ab eis
Gregorii inservit, nos velut aculeatus ad fe-
lizemus hunc eticam. Non autem opportune con-
tra eadem ecclesia ipsius Gregorii prescriptum;
quod est, ut ea cui bona pertinet, commen-
tari, ne ad eius bona sub iudicione diuideantur,
sunt, quod datur, & ut eius libet. *Lectura recte chilena**

Vi sequitur annus Domini quingentesimus nonagesimus secundus, Indictione decima; Idemque Gregorii Papae tercios incipiens mense Septembri, & Mauritii Imperatoris festum finiens, mense Augusto, functiones fuit Italie, & valde commendatos S. Gregorio Paparum rospicibus alij agrotarum in meo morbo vexato. Idemque menses ipsius pectoris litteras ad Ioannem Rauchnatum Episcopum datus restitui huius verbis: f.

Quod multa scripta vestra beatitudinem minime respondit: non
habet corporis, sed longiori deputat: quia peccatis meis facio-
tibus, eo tempore, quo Arminius ad Romanorum urbem veniens,
aies occidit, dies datur eam: tanta iniquitas affectu sum, ut
in colicis moléstiam caderem. Hac igitur. Et atque Amulius
dux Longobardorum in Tascia, de quo alium filium
apud Paulum ex ipso autem Gregorio haec clementia in
epistola ad Mauritium Imperatorem, ubi de prima sua belli
Pontificis facultate curiose Longobardorum in Tascia
ita haberet: Multas quam tempora plaga acceperam, & superuenient
clausi dormitorum insipiens suos invenimus confortationes, quia non per
hunc, hec per amictus patrum. Similiter postea, huius teletiae plaga
emittere. Primum, quod nini pars subdolus est, quantum Longo-
bardi in Tascia potuisse fine vix Republica diffundere feceram. Hac
Gregorius, offendens salutem Viribus pace redimere, que
postea occasione infundantum Romanorum militum
fracta est: nam mox subdidi Denique corripos pacis, de Roma
in civitate ridens, ablati sunt. & quidam alii ab hostiis occisi,
ali vero Nariss & Perjus portis, & in Perjum tenebrosa, Roma
relata sunt. Hac scripte rebus gelidis vixque ad Agilalphi ad-
uentum non diu anni. Ac deinde quodcumque

f Greg. b. 2
spft 31. In-
dust 10.
ARNVL.
THE DYX
LONDON.
VRHEM
INSTITUT

Group I

B 4 Sed

11. Greg. b. l. ep. 12. 1m.
dicitur.
PACEM
CVPI
CVM LON-
GORARDIS
GREGO-
RIVS.

*Authoris-

ELBMO-
SYNA HO-
STIBVS
QVAMDO
DANDA.
DE CAPTI-
VIS REDI-
MENDIS
GREGO-
RIVS AGIT

b. Greg. b.
l. ep. 16.
III.

Sed quod hoc anno cum eo peragi contigerunt, suo or-
dine profecumur ex dicta epistola ad Ioannem Episco-
pum Ravennatem, quem pacis sequitrem esse vo-
luit, ad perfundendum videlicet Romano Exarcho Ra-
uenne degenti, ut pacem cum Longobardorum Duce
equis conditionibus contrahere licet. Scribens igitu-
s ipse Gregorius immensa afflictus angustia ad eundem
Ioannem, eius primis commendans studium pro pu-
blicum impensum negotiorum, hinc ait: *Valde autem miserar,*
quid est, quod illa misericordia sollicito vogla sauditas
urbis meique necessarietas minime prodicit. Sed scripsi
restru dijacentibus, agnosco vos quidem feliciter agere, sed tam
apud quos agere possum, non habere. Peccatum ergo hoc mei
reprobi, quia iste, qui nunc interrei, et repugnare contra iuris
nostros desinat, et nos facere pacem vates: quoniam iam modo
eius si velit facere, omnino non possumus: quia armis ex
tuum Ambarra & Nordalphini habens, certe sibi dari precaria de-
federat, ut nobiscum aliquod loque de pace dignatur. Et infectus*
Moueri autem vos non deus prefati excellentes viri Romani
Patricio & Exarchi amicissimi: quia neq; quanto eum Romo &
ordine premissum, tanto si ipsa sunt eius lenta, tolerare maturae &
*graviter debemus. Si quando tamen ei aliquis cum eo locus ob-
tinet, et agat apud eum fraternalis reuol, ut pacem cum Arnul-
pho, si aliquid perim possumus, faciamus: quia miles de*
Romanis virbe ablatus est, sic ut ipse non. Tenditq; vero,
*qui his remanerant, rogam non accipere, vix ad numerum cu-
sodam se accommodant. Et definita ab omnibus cunctis, si pa-
cem non habet, quomodo sufficiet: Et inferius de ille Longo-
bardi ab eodem Duce Arnulpho: De Neapoliana vero
vite, excellenter vero Exarchi inflanter immunitate, proba indi-
camus, quia Areuges, et cognomina cum Arnulpho se fecerit, et Re-
publica contra fidem venit, & valde insolutu est edens cunctas,
in quas si celeriter dux nos mittatur, omnino iam inter perdita-
habebit. Quod vero ab ille Longobardis cunctis capti, & aliquibus ex eis incensis ali cinum dispergit el-
sunt, ali duci capti: ut pro ille remendam: sed Gregorius laborauit. Verum quod ab eodem Ioanne litteris
commendaram accepisti citatam Aquileiem, cui
praeerat Seuerus Episcopus chalcidicus, quid de his in-
primis: et ceteris eadem epistola Gregorius, accipe: sic
enim ait:*

De hoc quod dicitur, incensis cunctis Seueri chalcidici elemosynis
nam eis remittendam: idcirco res ipsa fraterna sentit, quia que con-
tra nos premia in Palatum mittit ignorat. Que est non transfor-
matum: nobis considerandum fuit, quia misericordia prima fidelibus
ac postea Ecclesi hostiis est facienda, iusta quippe eti cunctis plati-
mentis, in qua multi capti sunt: ad quam ergo iam transfacto ante
transmittere volat, sed in eis hostes medios non presumere. Videatur
ergo mihi, ut Claudiani abbatis cum aliquam peccata illuc trans-
mittere debeat, & liberis, quos illi proposito suo in servitu de-
minuerat, vel scipi adhuc sunt capti, redimat. De somnia vero
eiusdem pecunia etiam in cunctis, vobis certum sit, quia quicquid res
decorum, multo placet. Sit autem cum excellenter viro Romano
Patricio agitur, ut pacem facere cum Arnulpho debemus: ergo ad
vos personam alienum transmittere paratus sum, cum quis mercede
cavet medium suum, huc de remendam capti, & pace cum
Longobardis facienda Gregorius. Quod vero ab Seueru-
rum chalcidicum pertinet, causis cunctate incen-
satis: non alium hinc Seuerum ab illo putes Episco-
po Aquileiem, qui ad Synodum Romanam ab eodem
sancto Gregorio vocatus fuerat, iterum ut diximus) lapsum.

Inter vero Longobardorum tumultus, ipse Gregorius summo velut in octo confunditus, nihil pratermis
excellente cura pastoralis. Legati autem ex Numidia
Romam hoc anno fuit nulli ad eadem Apostolicam nihil
bonifcentes. Etenim cum anno superiori (ut vidimus)
datus ad eum prouincia Episcopos litteris, retulit Gregorius
Donatistarum Episcopum deligi in Numidie Pri-
matem: alia via hostis intrumpere conatus est, nempe il-
lud agens, ut quod olim bona pacis vidimus aliquando
fuisse permissum, iterum restitueret, nimirum ut in na-
tura a pte. nitate, ubi essent populi Donatisti, licet ibi ef-
fectus. Catholicus Episcopus, nimirum sineceretur esse pa-

ter Episcopis Donatistarum. Id enim ut fieret, pecunia
data, Donatisti ab Episcopo Catholicico impetrata; infi-
per & illad, ut per soluta pecunia, concederetur istam
Donatistis iterum baptizare Catholicos. Horum malorum
nuncitudo duo ad ipsum Romanum Pontificem ex Na-
midia diaconi sunt profecti.

Ad haec tam enormia contingenda, in Numidiā profi-
cisci iusti Gregorius Hilarius S. R. E. Chartularius de-
genter Cartagine, de quo facta est mentio anno super-
iori: ut coacto Concilio, deponens Episcopum qui Epis-
copalem vendidisset dignitatem schismatis. Arguit
conatus Donatistarum magis magisque coalescentes
comprimenter, scriptis de his dolens ipse Pontificis
letteras ad Columbum in Numidiā Episcopum uti-
bis est:

Nostri est, clarissimum CHRISTO frater, quid amicis
bos, quiprimum hominem de paradisi delicia in hanc armeni-
am vitam callida perfusione depositum: & in eo iam rancus
generosus mortalitatis infusus, cadens nunc calidatorem
Dominicanum perfusus, quo facilis gregem capta, transfiga-
natur venus inficere, & tunc tam perficiatu propterea vendicari. Sed
nos, quae, licet inveniri, talen Apostolicam vice Petri Apoliti
rum principis suipremum gubernaculum, nō Pontificis effi-
cio cogimur generali hosti quibus valentia nūcula obliterare.

Precoccia ipsius petitorum iniquitatem nobis praesentiam
rei Constantini & Magellanae (vt afferunt) Ecclesia Palentiae
diacones in Numidiā prouincia confidunt. Maximamque
Ecclesie Antiphonetum in loco, quo dicit, corruptum primum, De
mistrisnam Episcopam non licentia sibi permisit: non enim
anterior sibi permisit, manere atque possidere fidei Catholica
potest. Ob hoc ergo fraternitatem tuam scripti praesentia
necessario duximus adhortandam, ut venient ad te Hilarus
Chartulario nostro, aduentu Episcoporum vniuersitati Conclavi, habentes
omnibes intercessores ventus iudicis, causa eadem, solentibus ac
solitibus perit, indagazione perquiri. Et si capitulum hoc a presentium lateris
predicti Episcopo documentis idoneis fuerit approbatum, a de-
legatoque qui sumptuosa, modis omnibus degradetur: ut & de al-
pasciente lucra per agnationem delicti redeat, & ceteris carna-
cibus non possumus. Et quae enim est, ut quae IESVM Christum
Denominum nostrum hereticos, accepta pecunia, renunci-
at, ut refutat, ab eis videlicet sacratissima corporis et sanguinis
tractandis mysteriis subveniatur. Si quis autem inter eam ex-
coram de damnatione querundam, vel priuacione negotiorum (fir-
miter) discutendum sicut in continet, vel refutatur: in hac
fraternitate cum predicto Chartulario nostra ipsa cuncta
reputat perquiratur, & inter virumque partem ipsius predicti
domini.

Porro autem praesentium laterorum informatione dicitur,
Donatistarum heresi pro peccatis nostri quotidie dilatant, &
valde plures, plena per realitatem licet, post Chartularium
episcopum a Donatistis deinceps baptizari. Quod quam graue sit, frater
oportet nos tota mens intentione perpendere. Ecclesia De-
mistrisnam gregem non iam in nocte latenter, sed in aperta ho-
lam: & nos cum eis affari in omnium nec cernimus, & nulla
soliditatem, nulla verborum tacita obtinamus? Quis ergo fratre
Domino unduplicati gregi ostendens, si & ipsius, quem pati-
endum suscipimus, etiam mente cernimus a festa deveni? San-
ctum ergo cor noster in tempore in patiorum invenit
sacerdotem, qui hiernales noctes, inbrivis gelidae confundit, duces
per tristes, ne vel tua ora, & non forte virtus perire. Quem &
si impudenter ore voraci moneremur: quoniam fatigati: quibus
cordi ambelani offisi? in quas voces, ut cruentum captiuum pre-
dicta stimulante prouident, ne a gregi dominio, quicquid man-
tam perdidere, existimat. Vigilamus ergo, ut quid perire: ut
captiuum forte quid fuerit, rochus diuinius clausum ad ge-
gem Dominicum reducamus: ut ille, quippe postquam eis, reg-
isse non circa gregem suum sui inferiori dignus nubus com-
probare. Hoc quoque vos neceste ei solentes attendere, ut si qua-
tralitores praesentum raudem Episcopi recta fuerint, fabri-
cabit indebet moderatione perquiri. Et si fortasse ipsi quoque pro sua cap-
ture forendi sunt, nequecumq; conferunt eis partendum, hactenus
Gregorius ad Primatem Numidiā Columbum monit
Augusto. Porro in felix Ecclesia Africana non his tam
ipsius Donatistarum heretorum opfletas erat, sed infi-

per quod in ea dolebat. Et hinc eum cuam
probis abstinat, prout idem ipse Gregorius collatur
in epistola ad Iosuam Episcopum Scyllaceum, cum ait a Afric
papa, non auctor pergitus ad Ecclesias nos ordines studentes,
miserans fratres, quia sibi quidem alijs Marchi aliqui
negantur. Domini illi ex eis, qui rebaptizabantur.

Quo ex eum menie, hoc anno, idem Gregorius Papa
incipit apocrypha legatione ad Episcopum Carthaginensem
qua de fectione ipsius Pontificis ad agnitos eis, episcopis
ad eam recipiuntur legitur. Dominicus etiam erat no
men, quod quo ad S. Gregorii natus Romanum legatos,
Episcopos nos Dominum & Quod dominicum, Victorem
exortum, & Angelum Notarium, per quos post gratia
impunito flicimus, percutim edem, ut imperio
Ecclesie priuilegia falsa esse vellent. Ad que Gre
gorius postea redens epistolam, haec de penitentiis
solaris de Ecclesiastica vero primulogio quod vestra garmata
fides haec nequitia autoritate remittat, quia fides nostra defendit
te. Postea quoque Ecclesia sua cura seruante, nec caudis
cavente, ultra quam mortuus impetreret, nec illi hic quod fuit
avulso animo plausum, deroga, sed fides tuis pro anima be
nevolencia, si dabo honores frumentis, domino modo non fit,
quod auctor de altero postea poneat. Hec de his p[ro]p[ter]e, si quidem
Gregorius.

Libecute patreto hoc anno Gregorius in reducen
ti auctoritate Ecclesiam. Eadem enim tempore Epis
copi Hesperi politeth (ut vidimus tomo superiori)
in eam silent, tamen angustia preli, ad Romanam
calix latere datus clamavit. Etenim ad Hibernos
con occasione iuri capitularium conflatum haud
punctilium pertinet. Quos in tribulatione inspi
ratis m[isericordia] & Apolitoice Ecclesia veniret, Gre
gorius postea laborauit, scibens ad eos litteras, &
deinde causa conscriptum mittens. Epistola autem
sic docet.

Item quae finem non gradatim suscepit, in me re
tulisse, solum regis contingit recuperare gaudente,
tronato regis regis fratre granum, res pati persecutionem
merita, quod amissio duci non recusat, affluerat,
unquam regis alacritatem. Nam nulli sibi est retrahendum
panem regale procula. Delictum foris fecit euan Cy
rus, qui amissio non facta sunt ei causa. Omnes
qui transuerserunt minima illa, et res quae amissa, persecutio
pirat, non res ipsa constat ad eternam minima procul
hunc in charitate nostrae auctoritate impetrare fidem ad ma
nusque patrum, Endymion. Nihil res amissa intentio a
transuerserat dicitur: nulla perfida in respondere res a recte tim
etiam. Neam synode, in qua de Trium capitula actum est,
veritate, nisi de leonem non est, vel aliquatenus immunit
sunt, ut sit iam, de quinque lani illi solitando regis ei alii
transuerserunt maxime, et rite condicere a rectoribus. Catholica
patitur, ut non inveniatur dicitur. Quod autem certum, quia
in impietate alii praesulatu Maxime, Regulatur Italica
metropolitana, sed inter quos approborum, quantum scriptum
est. Lega dicitur Denunciat, capitulo flagiat autem omnem si
non eaque. Secundum eti, ut dicitur, ex eo tempore magis
sicut in Sicilia, & mediterraneo approbat, ex quo Denunc
iat in eam sollempne flagit. At non est verum, quod post
Quintam Synodam, ubi fecerat fuit & recepta dalmatia
non Itali capitulorum granis Italia vixit. Ante
non cuncta congerierat, ob h[ab]etis primus, inde vero
Genua Italia diuina passus, & Roma sepe ab eiusdem
tempore reperitur. Sed concessio, quod dicentes, pergit
et Gregorius.

Quod in eam non modum vocinatu infiltrationem af
fringit, ratione atribuite. Poliquam recordamus me
notum est, ut in eis regis contumelias, contra Theodosium
etiam & angelum damnatio non promulgant sententiam:
non inveni ab angelis edita & capitulata eti. Ergo bonae
et adversari angelibili, & inimicis damnati sunt, postquam
etiam bona terra conseruata. Ait: hoc enim nec nostru
sunt, qui Catholice fidei in p[er]secutione infirmi sunt, vel
mortui, sed aliqui secundum conseruata. Ita dengue cognitis, ab
eis quando in distillatione recesserat. Ut igitur Tribus cap
-

tula animi vestri ablata debetaret, posit fato scio abundanter
infundi: libram quem ex hac res sancte memoria decolor meus Pe
lagius Papa scripsit, robin ritorem indicauit transmariter. Quem si
deposito voluntarie desponsi studio, per vigilantia, corde eximi
voluerat religere, tam yper omnia feceris, & ad invicem no
stram reueris oris subdoluum effe confido.

Porro autem si post hunc librum librationem in eis atra efflu, volvici
tu deliberatione persisterem, sine dubio non ratione operam, sed obfir
matio vi res dare denegaretur. Unde iterum habita locutione, chari
tatem vestram admoneo, ut quoniam, D[omi]n[u]s suffragante, fidei nostra
integritas in causa Trium capitularium invictata permaneat: mens
tumore deposito, raro citius ad matrem vestram, que filios suos ex
pectat & inuitat, Ecclesiam redit, quanto verba ea quiescere ex
pellat cognoscit, hac ad Hibernos Gregorius. Portus hos
ad Catholicam communionem & unitatem, scilicet schismatis
reducit, inde certum deducitur argumentum, quod od
post hoc idem, qui erant in Hibernia Episcopi, de cibus
dubius, ut certi Orthodoxi cundem Gregorius, confundit
reputarentur, quod viuere non fecissent, si adhuc in ita
time permanuerent.

Collaborauit infiper aduersari coldem schismatiscos
in Italia prefectum agentes Ioannes Ecclesiæ Rautemus
Anostes, vires Episcopos libras pro vincis per auxiliis
taecchi, Exarchi Raetenni degeneris. Cuius re, grata ipsi
Gregorius multum se debet faretur: gratias agere nam in
dicta superius epistola ad ipsum scripta haec sunt: alia F. De
cau vero Episcoporum Iher, omnia, que mihi vestra fratres n[ost]ri
scripti, ita esse tam ante comprehendunt in iuris omnibus, quae ad me a
proximis primis vobis venerantur, quatenus me interueni ab eorum com
pulsione inferenderem. Ego quidem protius, quae scripta, zelo atque
ardore vestre congaudeo, bitoremq[ue] me vobis multipliciter factum
prostreb[us]. Scilicet tamen, quia de eadē se ferendū dāmissis cum
summa cœlo Di & libertate scribere non cedeb[us]. Hec ad Iosan,
Gregorius. Ex quo vel vno loco redarguis necesse est
Paduanum q[ui] inter schismatiscos collocat Ioan
nem hunc Episcopum Raetenni: deceptus enim ipse
vehementer fuit (quod impotens tomo dictum est) dum
defensores Trium capitulorum putantur esse Catholicos,
in signatores vero schismatiscos cum omnino contraria
acciderit. In quam profundam erroris focum laplos e[st]e
omnes recitantes historicos inexplora, & electantes Pauli
veligia duximus latius superiori Tomo.

Quod vero ad fadecendum Fideles ea sci[m]atici vre
tenuit calumna, dicentes, in Quinto Synodo aliqua esse
decreta contra factio[n]em Chalcedonensem Concilium
Sabnum quondam subducendum his fraudibus ab illis
in errore adductum S. Gregorius studuit in Ecclesiam
relocare, per breuem hanc ad eum scribens epistolam h[ab]et.

Ecce enim maligni homines turbaverunt annos regis, non in
telligentes neque qua longior, neque de quibus affirmant, abru
entes quod aliquod de sancta Chalcedonensi Synodo p[ro] memoriis
infamia temporibus sui monitionem: quam omni fidei, omniq[ue]
desertorum venerantur. Et sic quartus Synodus sancte vinclis fatus Ec
clesie fecit quatuor libras sancti Evangelij recipimus. Deperitio re
de, quibus post terminum Synodi aliquod ultimum fecerat, eu[de]m
p[ro]memor ligam temporeis est videntur: ita tamen, ut
ne fidei in aliquo videatur, nec de eisdem persona aliquod aliud ac
geretur, quam apud eandem sanctam Chalcedonensem Synodum
fecit, quod in eadem Synodo præstat eti, aliquod inimicorum, ut
vel quasi corrigit eam fons naturae, sed fons ille præstat eti,
per omnia confidemus. Tergo, f[ac]tus chartissime, decet ad invicem
sancte Ecclesie remeare, ut finem tuum valeas cum pace conciliare;
ne malum spiritu, qui contra te per alia opera præstare non po
test, ex hac causa invenias; unde in die exitus tui in aditu regni
ecl[esi]e obi[sc]is; hucusque ad eum Gregorius ex quibus in
telligas magnam hanc fuisse in Ecclesia tentationem,
in quam eo facilius Fideles impellerentur quo se ten
tiores esse Catholice fidei prosterrentur. In his igitur
(ut vidimus) suis ip[s]i Gregorio plurimum infa
dandum.

Hoc enim anno Thebanus ciuitatis in Boetia Episco
pus, nomine Hadrianus, dianus a coepiscopis sua pro
vincie configit Romam, Apoliticam fedem appellans.

Ira quidem vead aylum ex toto orbe Christiano confugiebant, qui iniuste persecutionem aliquam paternerunt, quibus Romane Ecclesie pontifex ius dicebat. Siejgut per cogitum is, qui contra eundem Hadrianum allata essent, eum S. Gregorius virtuosem absoluat. Archiepiscopum vero primae Iustiniane, qui eum damnauerat, ad certum tempus communione priuavit, eiusmodi in hac causa in eum sententiam pronunciantur:

Quod vero ad prefatos arimes, casseti prius atq. ad nihil nisi reditu predictis sententiis tue decessit: ex beati Petri principiis Apollinarum auctoritate decernimus, erga ducrum patre te facias communione priuatum; ab omnipotenti Deo nostro tanti excessu veniam cum summa penitentia ac lacrymis exorare. Quod si hanc sententiam nonfraterne et cognoscimus imploje remissus; non tantum iniustitiam, sed et contumaciam fraternalis in tua cognoscas, adiuvante Domino, feceris paucitatem. Prefatum vero Hadrianum fratrem et episcopum nostrum ex tua sententia (vel dictum) nequaquam canonibus, neque legibus existente damnatum, in suum locum atque ordinem reverti. Christo conuentate disponimus: ut nec illi fraternalitate vocaret contra iustitiam transire prolatentias, nec charta tua proklamacio futuri indagationis indicare re maneat. hancque sententia acque finis epistole. Eodem quoque argumento scriptis ad Iohannem Episcopum Larifice, quem contentientem in Hadriani damnatione eidem Iohanni Iustinian Episcopo alias penitentias affect. Facta sum hec Roma hunc, mens Oktobri. Ex quibus probe vides, prefusile Romanus Episcopum Indicem primarii totius Christiani orbis Episcoporum, cui sequensuldem Romani Pontificis munera, relatum in orbe politorum Antifitius mores noscere acque corrigentes, ex his, quae diximus, ac quae dicti sunt, intelliges.

X.
DE CAVSA
NATALE:
EPISCOPI
S. LONI
TANI
e. Greg. lib.
5. p. 34.
Iud. 10.

Ex Dalmatia enim hoc item anno allata est in Vrbem causa Natalis Episcopi Salonitanus aduersus suum Archidiaconom concitat: ad quenamq. Gregorius c. Multis ab urbe suis ressentientibus, frater charissime, dicipili post alii cura derelicta, solis te communis occupatus. Que auditis non credere, nisi hec actionum tuarum experientia approbare. Nam quis nequaquam letitioni studet, nequaque exhortationi iniquigies, sed ipsum quog. vnum Ecclesie sacerdotium ignorat, hoc est in testimonium, quod est, sed quibus est positus, resentiam seruare negat. Cum enim sancta memoria decoloris mei facies scriptio prohibitus, ne contra Honoratum Archidiaconom tuum dolorem tam longe ingratisitudinis in cordem retineras, cumque a me scripta correcitur fuerit, & habui sonmogere fuerint interdicas, & mandata Dei negligas, et scripta nostra contentiones prefatam Honorem auct. Archidiaconom tuum quia si fortiorum bonorum probhest, constat ut callida arte degradare. Unde actum est, vt eo de Archidiaconom in loco summorum illum accersire, qui tuis maribus obtemperare posset, cum prefatus vir pro nulla tribu (vt arbitor) dispergit, nisi quod via sacra & Venetia tuis te parentibus dare prohibitus. &c. Hactenca causa. Decemnt vero, vt eundem Honoratum refutauit primitum locum quod nisi obtemperat, vnu pallii priuat; & si retardet adhuc, excommunicat denunciat: sed Episcopatu, an ipsum retinere debeat, alia sententia definitio rem linquit. Scribit: eadē ad Episcopos omnes in Dalmatia constitutos d & alios.

Quod vero idem Natalis Episcopus de sis omnibus, que dicitur sunt objecta ab ipso Gregorio Papa te excusat, quomodo taldein ipsa fases exculpationes idem Pontifex arguit, que extat de his ipsius Gregorii epistola etatis docet: qui vero ante vius faciat ad correctionem Gregorius acrimonia vni, leniens vlera oleo, omnino fanauit. Sed audi, quam se deorsum, ut superbium humiliat, inclinetipse Gregorius: Ecce, inquit, fraternalis tua ager tollit se de communis à messe reprobans: cum ego, qui tibi hanc non vita, tamen loco transfigendor, ab omnibus corripi, ab omnibus emendari paratus sum: & hunc solum mihi amicorum offito, per cuius lingam ante apparitionem diffracti iudiciis mea macula mentiro, haec Gregorius, Scornos frustula: et enim correctionis emplastrum ex hoc libenter super vlcus ille accepit, quod grato animo feceo uti paratum, ipse Pontifex Gregorius te professus: sicut adhibito tali remedio, curauit egrotum: nam eum ad meliorem fuile frumentum conseruit

gaufus est: Gregorius ipse in litteris postea ad Iohannem Rauennatem Episcopum datis, in quibus hac in fine Edi fratre autem & consipice nobis Natali valde contrahabat, quod de illo quadam superbo cognoveram: sed quia more fessi correxit, meam tristitiam sum velut vincendo confortatus est. At de Natali Salonitanano Episcopo fati.

Cumigitur omnes, qui se aliquid iniuste pati ad Episcopum suo dolerent, ad Romanum post libellum supplicem affecte conseruerint: inter alios accedit hoc item anno, vt Iudoras vir illustris se iniuste excommunicatum à Iamario Episcopo Calaritano in Sardinia, apud Gregorium conquestrat: sed quam ob canam audi ex ipso S. Gregorio ad eundem Iamarium ista feribente g. hanc querelas multiplices Iudoras vir clarissim: auctoritate sua postea excommunicatum anathematicum conquestraverit. Quod ob qua rem factum fuerit, dico: à clericis tua, qui praeferuerint, ratione addiscere: pro nulla alia causa, nisi pro: ut se inveniatur, fallum innatur. Queres nos rebemerent: affer. Quod fatur, ut te ostendat de consilivis cogitare, sed tervetum reconsuetum habere significat, dum pro provinciis a proprie inveniatur, quod sacra regio prohibetur: matebolam anathematicum inveniatur. Vnde de iuris romano globo circumscripta acque sollicitus: & talis tangere proprii inveniatur, inferre debemus praefatos. Non s' tale aliquid fecerit, in se scisa postea vindicandum ita ad iurandum.

Contra vero sicut de acceptis iniuriis vlcientes sc. Episcopos reprehendit, ita eas patientes preferentibus patitur esse non dicit. Cum enim Paulus, cui admissum demandara fuerit Ecclesie Neapolitanis, non verba, sed verbora in quadam editione confitata per familiam Clementis illius, quae minime paulus esset: ad vindicandum scelus: Gregorius s' impungens, mirit, quod de perfecionibus inquireret, scripsitque in eos ad facultatem quoque indicem pro vindicta. Erant de his ipsius Gregorii litterae ad Petrum subdiaconum Campanie, h. nec non ad ipsum Paulum Episcopum, qui id passus fuerat, & quidem (verbo) ab his exercit, sive ichimarcis: etenim venatus cauila plenum esse pallium, in data ad eum epistola docet, vbi ait: *Et ergo ad maiores fraternaliter gloria vestitum, hanc res constantiam tuam nec frangere, nec a via dolor surtere: nam maior in sacerdotibus meritas sit, in veritate tristitia etiam post mortuus permanet. Porro Paulum paulo postea huc migrauit, docent enim S. G. regorii litterae datas mensis Decembri de Neapolitano Episcopo eligendo, co quod qui electus fuit Florentius subdiaconus & pollicie fedis, cum fugiens evasisset, haec tamen vacans illa erat Ecclesia.*

Accidit quoque eodem anno, vt aliis hinc inde est diversis locis ex more deferentur appellations ad ipsum Gregorium & Romanum Pontificem. Damnato enim non secundum canons Florentio Epidauritanus Ecclesie Episcopu, volvi litterato iudicio eius causam tractari. Gregorium vero Agenti Episcopum accusatum, Romanum intundit, litteris precepit m anno superponit: fed es ea causa inferioribus plurius suo loco agendum erit. Praxis autem tunc in his ita se habeat, vt si quando Episcopatus Ponit. Ponit enim accusatus, Romanus vocatur damnari minime meruerit: t. In eadē sui pargiturum in partem compelletur supra corpus S. Petri Apostoli, secundum ea etiam que habet S. Augustinus n. quod hoc non factum est de Leone Episcopo Cataniensi, anno superponit Romanum vocato.

Ceterum qui deducatas in indicium accusationis Episcoporum quam diligencissimo studio Gregorius expediti volunt, ne damnaretur innocens, vel absoluatur crimini auctor: idem totus in his crat, vt si vel lamum virginem quempiam Episcoporum (quos decer esse omnino perfectos) à recto virtutis tramite declinare cognoscet: ipse continuo studeat, datis ad eum litteris, et uocare. Nam cum ex litteris Bonifaci Episcopi Regensis perceperit ipsum de bonis operibus captare aliquam gloriam, etiam ad animi demissione renovatis, illa iste recordia operibus rebemantur insister, acque omnipotens De-

dicitur expositio, sufficienti pleni est per Notarium recitata: quarenum
dum vero explanationem eam populo infelicitate summaque ita ut
loquerar, non excepta est. Et paulo post: Eadem quoque homilia,
eo quo dicitur sunt ordines: in duabus codicibus ponere curantur: ut &
priores viginti, qua dictata sunt, & posteriores tasculent, que sub un-
ius dicta, singulis sunt distincte corporibus. Quod vero quedam
antepolite sunt, que in Evangelio possunt leguntur: quidam vero pol-
pote, que ante per Evangelium scripta sunt inveniuntur: neque
quam mouere tuorum fratremat debet: quia sicut à me dico si re-
poribus dictare sunt, ita quoque sunt ab exceptoribus in codicibus af-
fixa, haec & alia ad Secundum Episcopum, ad quem ea
Gregorius misit. Quia quidem ratione dicendum est, hoc
anno absolutissime conciones ipsas omnes super electa Eu-
angelia illa quadraginta per annum in Ecclesia recitata
feliciter: si enim trigeminus octauum hoc anno esse habi-
tam certum est, utique dicitur, que superhunc ad quadrage-
narium numerum, hoc paucus anno dictas oportuit, ni-
nemque posuisse concionandi ad populum super dictas
quadraginta recitata in Ecclesia per annum solitas fa-
cri Evangelii lectiones. Post haec autem, hand otiosus
Gregorius degit & mutatus: immo sequenti anno (vrdi-
cemos) ageret usus est concionati super Ezechielem Pro-
phetam.

Sed historica illa, que idem ipse Gregorius in iisdem
homiliis hoc anno memoria digna coram populo recita-
uit, nos sub hoc eodem anno reddere non posse, omis-
tis, quae tempore ingentis pestilentiæ accidisse dicta homili-
ta trigeminus octaua tradit, que suo loco ac tempore
superius collocauitur. In ea autem, que sequitur ordinis
homilia trigeminacionis modi his tocam ad populum
narrat:

Epiphanianus diaconus, Iauria prouincia exortus, in vicina sa-
cra terra Lycaonia sole narrare miraculum. Ait enim, quod
in ea quidam, Martyrius nomine, vita valde venerabilis monachus
fuit, qui ex suo monasterio visitationis gratia ad aliud monasterium
tendebat, et spiritaliter Pater praecavat. Pergens itaque leprosum quen-
dam, quem densi vulneribus elephantina morbus per membrorum fo-
dauerat, in ria valenter ad suum hospitium redire, sed pra-
fatisitudine non valenter. In ipso vero sinu se habere perlit-
ebat hospitium, quo idem Martyrius monachus ire festinabat.
Vir autem Dei, eiusdem leprosi Lazari filius miseritus: pallium
quo vestiabatur, in terram prostrans precepit & expandit, ac dis-
super leprosum posuit: cumque suo puto unique confringit
super humeros levavit: secundum reuersum decessit. Cumque
tamen monasterii foribus propinquaverat, spiritaliter pater cunctis
monasteriis magis vocibus clamare coepit: Ceteri, iannas mo-
nasteriorum cum aperte: quia frater Martyrius venit, Dominum por-
tans.

Statim vero ut Martyrius ad monasterij alium pervenit: si quis
leprosus esse putabatur, de collo eius exiliens, & in se specie apparet,
quare recognoscis ab hominibus soles Redemptor humani generi Deus
& homo CHRISTVS IESVS, ad salutem, Martyrius affi-
ciente, redit: cuique ascendente dicit: Martyri: tu me non erubisti
super terram: ego ta non erubescam super celos. Quis sancti viri,
mox et est monasterium iugressus, et pater monasterii dixit: Frater
Martyri, ubi es? quem portabis? Cui ille respondens, dicit: Ego si
sciremus, qui est pederilium remissum. Tunc idem Martyrius nar-
rabat, quia cum cum portet, pondus eius minime senserit. Nec
mirum. Quoniam enim pondus sentire potest, qui portantem per-
tabat? Quia in repentina est nobis, quantum fraternalis compa-
xivalitatem non omnipotens Deus misericordia vixera com-
mangit, &c. haec de his Gregorius hoc anno ad populum,
quo ut diximus (& dicens finem super lectiones Evan-
gelii fecit.

De quibus ne ambigas, vel lenis aliqua apud te remaneat dubitatio: pater illa, que dicta sunt, ex hoc certo id
accipias argumentum: cum enim que ab ipso Gregorio
narrata haberent in ultimis homiliis trigeminoctaua, ac
quadraginta b de Theodore monacho primum ac de-
mum de Romula atq; Redempta, eadem intexens quarto
Dialogorum libro, ipse testetur, ea si esse non ana-
ditis homilia in Evangelia: cumque confiteret eisdem
Dialogorum libris cryptos esse à Gregorio anno sequen-
ti, cum quartum ageret in Pontificatu anno e. viii, ue-

opportuit hoc anno esse ab ipso absolutas omnes in Eu-
gelia homilia. Haec lucidas, ne res gelas fanum
mixim confusa rarentur, sed diuinitus singula linguis
suis redditior tempore ibus.

Sed ageamus & perdegaremus hic interamus historiam,
hoc eodem anno ab eo dicta & primo loco posita homi-
nib[us] relatum de rebus antea gelis: cum ipse monasterium
petit, ex quibus magis gauius fit scilicet penitentium
cum cœnicio. Ante d[omi]n[u]m R[oma]n[u]m, fr[ater] Gregorius
qui prole est, frater & presbyter meus, Speciosus natus. Ede-
tempore, quo monachus sumptus, anna quidam Redempta num-
eris sancti monachorum habita confusa, in Urbe hac iuxta B[asilicu]m Fa-
ginu[m] ecclesiam manebat. Hac illius Hernulinius discipula fuit, qui
magis virtutibus pulchra, super precepsos mentes vitam eremo-
ticam duxisse fererat. Hinc d[omi]n[u]s eadem habita discipula adhe-
rebat, vix nomine Romula, & altera, quae nunc adhuc saperit,
nam quidam faciebat, sicut nominatio. Tres itaque hec res videntur
inter se communentes, mormi quidam diuinis plenarii, foliatus
rebus pauperis vitam docentes. Hoc autem, quem præfatus fuit,
Romula, aliam quam prædicta condicione suam magna vite
merita ostendat: erat quippe mire patientis, summa obedi-
tio[n]is ei sui fiducione, studio valide ad continuas orationes
sed. Sed quia plurimumque hi, quae iam perfecti homines alii
adhuc in ecclesiis summi officii digni imperfectionis habent: sicut
se imperiti homines medium perficie sculpta figura combinantes,
cum quasi perfecta Lindanus, qui adhuc artifex considerat &
dicitur, lindariorum asper, & canus et tundere multiorum nati-
vitate: h[ab]et quippe prædictissima Romula, etiam, quanu[m] Graecu[m] vocatur
Graci[us] patru[m] vocant, mollicia corporis percuti[re]t et: multo
anno in lectio decubatur, penes omnium iacobet membrorum effigie
dilexit: nec tam hec eadem eius membra ad impatiens sa-
gella perducuntur: nam ipsa et derrentrum membrorum sa-
fuerant incrementa virtutum: quia iste solitudo ad r[ati]o[n]em
r[ati]o[n]em sueruerat: quanto & aliud quoddam ager nequeque
valerat.

Nolle ergo quidam eadem Redempta, quia ipsa fuit, am-
plius et r[ati]o[n]is discipula suis futurum loco nutritur, vocant dico
Mater vix, Mater vix. Quem ex causa sua condicione si-
recit, sicut ritu que r[ati]o[n]is & multi eadem declarant, &
ergo quaque eadem tempore agnoscit. Cumque noctis medo, latu-
scentes perierint: subito colitur lux et illa omne illa cella pa-
cium impluit, & splendor latet clarissime, et certa gemitu[m]
inestimabilem panem perferuntur, atque (ut post ipsa refer-
unt) omne in corpore obrogescet, & in subito lique renasc-
ent. Cogit namque quia cumplida magna multitudine inge-
nientium sonitus audiens, offensu cellulari concutit, ac si impeditum
uerba premiceret. Atque ut dicunt, intravitam miditudinem
fentibus, sed numerate tumori & lumine nubil poterat:
qua caru[m] osculus & paro depreserat, & ipsa tunc longissimam
et reverberat. Quam lucem protinus matr odorat fragran-
tiam, ut ut caru[m] annuum, quia lux emisit seruitur, alibi
flavitas refuerit. Sed cum vix clarissima illa serre non posset
capit eadem Romula sufficientem sibi & trecentorum
suum mormi magistrum blandia voce consolari, dicit: Solu-
mire mater, non moriar modo. Cumque hoc illa credo dixerit, pa-
latrum lux, que fuerit immixta, subtrahit a illi, qui subsumit e[st],
odor remansit. Sitq[ue] dicit secundus & tertius translati, et affer-
gantia odoris remanserit.

Nolle ergo quarta eadem magistrum suam turram vocat.
Quia veniente, viaticum petit & accept. Neandum vero talis
Redempta & alia eius discipula t[ame]n locis usitata abferuntur, &
ecce subito in platea ante eisdem cellulis omnium duo clari & aler-
tum aliftentur, & sic ut se dicant, fessi ex exercitu des-
ertis, psalmodie cantus dicebant viri, & formis rospendebant.
Cumque autem celula exhiberentur celsis exoptato, fessa
illa anima carnis soluta est. Quia ad celum dicit, quanta ob-
fallentium alium aſſendeant, tanto cogit psalmodie leonis as-
pirari, quoniamque & eisdem psalmodie sonis & oblera faciliat
aſſeruntur. haec tamen Gregorius ad populum colet esse,
quem de Lazaru & diuine immixta corde habuit in
quibus coeliſtis coniubii nuptiis p[ro]p[ter]eōt, tunc for-
tunatis dulcedine capiūs, eorum, que sunt in mundo, is-
tum fecisse magis magis gauius est. Pestiferant in
bili. Ecce etiā stis & nemina Renale atq[ue] Redempta

